

VRJWILLIGERS
ACADEMIE Amsterdam

Masterclass formele en informele zorg 12 september 2013

Tijdens de Masterclass, georganiseerd door de Vrijwilligersacademie i.s.m. de Hogeschool van Amsterdam presenteerde Rick Kwekkenboom onderzoek naar mantelzorg en vrijwilligerswerk. Opvallend gegeven daarin is dat de professional is niet de belangrijkste bron van ondersteuning is in het leven van mensen met beperkingen. Het grootste gedeelte wordt gedaan door vrijwilligers en mantelzorgers.

Dit is ook pure noodzaak, want de beroepsbevolking (professionele zorg) neemt af, terwijl er meer behoefte aan zorg is. In de ideale situatie werken informele en formele ondersteuners met elkaar samen. Zij kennen de hulpbehoevende op een andere manier, dat vult elkaar aan.

Centrale vraag: samenwerking

Centrale vraag is hoe we samenwerking tussen professionele en informele zorg kunnen optimaliseren. Hier is in ieder geval meer afstemming en overleg voor nodig. Heel veel tijd/energie van de mantelzorger gaat nu zitten in het achter de professionele zorg aanlopen.

Probleem waar we tegen aanlopen is dat zorginstellingen geen budget of werkwijze hebben voor mantelzorgers of vrijwilligers. Zorginstellingen verwachten hier externe subsidie voor in plaats van budget vrij te maken. Oorzaak of gevolg is dat zorgvrijwilligers niet als essentieel onderdeel van de zorg worden gezien. In de opleiding van professionals is onvoldoende aandacht hiervoor. Ze denken er niet aan, en hebben niet geleerd hoe om te gaan met het netwerk van informele zorg.

Er zijn ook andere voorbeelden. Combiwel maakt productieve uren vrij voor actieve buurtbewoners. Markant heeft een project gedaan met mantelzorgers (De Proeftuinen). Hierbij heeft de mantelzorger de regie tussen alle hulpverleners.

Binnen de Vrijwilligersacademie wordt wel aangegeven wat de scheidslijn is tussen vriend, hulpverlener en vrijwilliger. Wellicht dient hierbij ook meer aandacht besteed te worden aan hoe de vrijwilliger met het netwerk van professionele zorg om zou kunnen gaan.

Het juiste verhaal vertellen

Het gaat niet alleen om de samenwerking, maar ook om hoe je het verhaal vertelt. Blijkbaar is de perceptie dat er nog niet genoeg wordt gedaan door vrijwilligers. Terwijl de aantallen er niet om liegen. Waarom lukt het ons niet om dit verhaal te

vertellen? Nederland is een zorgzaam land. Het is niet zo dat we onverschillig zijn, omdat de overheid te veel geld geeft aan zorg. We geloven niet van de ander dat die vrijwilligerswerk/ mantelzorg taken zou verrichten of verricht.

Een van de stellingen was: Professionals en vrijwilligers verstaan elkaars taal niet. Uit het gesprek blijkt dat er niet zozeer een andere taal, als wel een andere mindset nodig is. Het begint bij het besef dat je weet dat je vanuit een andere optiek kijkt en dat je je realiseert dat de ander toegevoegde waarde heeft.

Samenwerken is topsport!

Een van de aanwezige vrijwilligers en haar maatje delen een voorbeeld van verschillende hulpinstanties die allemaal hun eigen dossier hebben gemaakt. Samen zetten ze op papier haar eigen verhaal is.

Ook tussen zorgverleners onderling is er veel onduidelijkheid. Bovendien is er soms ook angst bij de formele zorg: 'nemen ze mijn werk niet af?' Als je aan de professional vraagt 'heb je zelf een ouder die je af en toe verzorgt' blijken ze dezelfde mindset te hebben.

Samenvatting & tips

- Anders denken in de zorg is belangrijk
- Samenwerking is topsport.
- Het gaat om training, scholing, uithoudingsvermogen en energie
- Het gaat om willen en er dan voor blijven staan (net als de ezel)
- We kunnen de kloof tussen formele en informele zorg overbruggen door het aan te gaan. De klant heeft de regie.
- Het is noodzakelijk om samen te werken, we moeten wel.
- Waarom horen we het echte verhaal niet?
- De professional zou moeten leren dat veel van hun succes afhankelijk is van de klant en hun omgeving
- Het is moeilijk als je niet weet vanuit je eigen achtergrond wat je moet doen. Dit vraagt om deskundigheidsbevordering. Zonder goede deskundigheidsbevordering was ik nooit vrijwilliger geworden en had ik het nooit gedaan.
- Als overheid kunnen we de samenwerking bevorderen door partners te kiezen die willen samenwerken met elkaar.